

ΑΓΙΑ ΖΩΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΠΑΘΟΣ ΑΓΙΑΣ ΖΩΗΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ • ΤΕΥΧΟΣ 7 • ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2005

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΖΩΗΣ

Στίς 31 Αυγούστου θα εορτάσουμε και φέτος την Κατάθεση της Τιμίας Ζώνης της Θεοτόκου. Αποτελεί τό μοναδικό ιερό κειμήλιο πού σχετίζεται μέ τόν επίγειο βίο της Θεοτόκου και διασώζεται μέχρι σήμερα στην Ίερά Μονή τοῦ Βατοπαιδίου στό Ἅγιο Ὄρος, στό Περιβόλι της Παναγίας. Ἡ ἴδια ἡ Θεοτόκος τήν ὕφανε ἀπό τρίχες καμήλας.

Οἱ πληροφορίες γιά τόν επίγειο βίο της Θεοτόκου εἶναι λιγοστές και προέρχονται ἀπό τήν Καινή Διαθήκη και ἀπό τήν παράδοση πού διασώθηκε ἀπό τοὺς ἀποστολικούς ἀκόμη χρόνους. Ἡ Θεοτόκος μέχρι τήν Κοίμησή της παρέμεινε στά Ἱεροσόλυμα και ἦταν μέλος της πρώτης Ἐκκλησίας. Τή φροντίδα της εἶχε ἀναλάβει ὁ ἀγαπημένος μαθητής τοῦ Κυρίου, ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης.

Οἱ τελευταῖες στιγμές της επίγειας ζωῆς της εἶναι θαυμαστές και συγκινητικές. Κοντά της βρέθηκαν οἱ Ἀπόστολοι οἱ ὁποῖοι ἔφτασαν ἀπό τά πέρατα της οἰκουμένης στά Ἱεροσόλυμα μέ τρόπο θαυμαστό, «ἐπὶ νεφελῶν». Καί τότε, ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἐμφανίστηκε θριαμβευτικά «ἐπὶ νεφελῶν», μέ τή συνοδεία πλήθους ἀγγέλων. Ἡ Θεοτόκος προσευχήθηκε στόν Υἱό της, παρηγόρησε τοὺς Ἀποστόλους και ὑποσχέθηκε ὅτι θά εἶναι πάντα κοντά στην Ἐκκλησία γιά νά μεσιτεύει στόν Υἱό της και παρέδωσε τήν πανάμωμη ψυχή της στόν Κύριο.

Οἱ Ἀπόστολοι ἐναπόθεσαν τήν Ἁγία Σορό της Θεοτόκου σέ «καινόν μνημεῖον» στή Γεθσημανή. Ἐκεῖ ἡ Ἁγία Ἑλένη ἀργότερα ἔκτισε τό ναό της Κοιμήσεως. Τρεῖς μέρες μετά τήν κοίμηση κατέβηκε ὁ Κύριος μέ τή συνοδεία τῶν Ἀρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ και πλήθους ἀγγέλων. Ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαήλ μέ ἐντολή τοῦ Κυρίου παρέλαβε τήν Ἁγία Σορό της Θεοτόκου και ὅλοι μαζί ἀνῆλθαν στοὺς οὐρανοὺς. Ἡ θαυμαστή

Μετάσταση τῆς Θεομήτορος εἶχε συντελεστεῖ. Τό ἱερό Σῶμα τῆς ἐνώθηκε πάλι μέ τήν ἀγνή ψυχή τῆς.

Ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς ἦταν ὁ μόνος ἀπό τοὺς Ἀποστόλους πού εἶδε τή θαυμαστή Μετάσταση τῆς Θεοτόκου. Δέν εἶχε μπορέσει νά παραιρεθεῖ στήν κηδεία τῆς εὐρισκόμενος στίς Ἰνδίες. Ἐκεῖ, μετά ἀπό τρεῖς ἡμέρες, καί ἐνῶ τελοῦσε τή Θεία Λειτουργία, βρέθηκε στή Γεθσημανή μέ θαυμαστό τρόπο καί εἶδε ὅλα ὅσα συνέβησαν. Τότε παρακάλεσε τήν Παναγία νά τοῦ δώσει γιά εὐλογία τή Ζώνη τῆς. Καί ἐκείνη, καθῶς ἀνέβαινε στοὺς οὐρανούς, τοῦ ἔριξε τό Ἱερό κειμήλιο. «Πρὸς δόξαν ἀκήρατον, ἀνερχομένη Ἀγνή, χειρὶ σου δεδῶρησαι τῷ ἀποστόλῳ Θωμᾷ τὴν πάνσεπτον Ζώνην σου» ψάλλουμε στό ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς τῆς Καταθέσεως τῆς Τιμίας Ζώνης.

Ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς στή συνέχεια πληροφόρησε καί τοὺς ὑπολοίπους Ἀποστόλους γιὰ τὰ θαυμαστά αὐτὰ γεγονότα καί τοὺς ἔδειξε τὴν Ἀγία Ζώνη τῆς Παναγίας. Ἐκεῖνοι δοξολόγησαν τὸν Θεό καί τοῦ ζήτησαν νά τοὺς εὐλογήσει, καθῶς ἦταν ὁ μόνος πού ἀξιώθηκε νά δεῖ τὴν ἐνδοξη Μετάσταση τῆς Θεοτόκου.

Τὴ διαφύλαξη τῆς Ἀγίας Ζώνης ἀνέλαβαν δύο φτωχὲς καί εὐσεβεῖς γυναῖκες στὰ Ἱεροσόλυμα, οἱ ὁποῖες φρόντιζαν τὴ Θεοτόκο. Παρέλαβαν μέ εὐλάβεια τὸ ἱερό κειμήλιο καί ἀπὸ τότε τὸ ἔργο τῆς διαφύλαξής του συνέχιζε ἀπὸ γενιά σὲ γενιά μία εὐλαβὴς παρθένος καταγόμενη ἀπὸ τὴν οἰκογένεια αὐτή.

Ἡ ἀνακομιδὴ τῆς Τιμίας Ζώνης καί ἡ μεταφορὰ τῆς στήν Κωνσταντινούπολη ἔγινε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ἀρκάδιο (395-408). Ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου στή Βασιλεύουσα ἦταν λαμπρότατη. Ὁ αὐτοκράτορας κατέθεσε τὴν Τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου σὲ λειψανοθήκη πού ὀνόμασε «ἀγίαν σορόν». Ἡ κατάθεση ἔγινε στίς 31 Αὐγούστου, τελευταία μέρα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους. Στὴν πόλη τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, τῆς ὁποίας Ὑπέρμαχος Στρατηγὸς καί Προστάτης ἦταν ἡ Θεοτόκος, θά φυλασσόταν πλέον ἡ Ἀγία Ζώνη τῆς Θεομήτορος.

Ἡ κόρη τοῦ Ἀρκαδίου, ἡ αὐτοκράτειρα Πουλχερία, ἀνήγειρε λαμπρὸ ναὸ πρὸς τιμὴ τῆς Παναγίας, τὸν περίφημο ναὸ τῆς Θεοτόκου τῶν Χαλκοπρατειῶν. (Χαλκοπρατεία ὀνομαζόταν ἡ συνοικία ὅπου

κτίστηκε ὁ ναός· τό ὄνομά της ἡ συνοικία τό ἔλαβε ἀπό τό γεγονός ὅτι ἐκεῖ πρὶν κατασκευάζονταν καί πωλοῦνταν χάλκινα ἀντικείμενα). Στό ναό αὐτό ἡ αὐτοκράτειρα κατέθεσε τήν Ἁγία Ζώνη τῆς Παναγίας. Ἡ ἴδια μάλιστα ἡ Πουλχερία κέντησε μέ χρυσοῦ κλωστή τήν Τιμία Ζώνη διακοσμώντας την. Ἡ χρυσοῦ αὐτή κλωστή εἶναι εὐδιάκριτη καί σήμερα στό τμήμα πού φυλάσσεται στήν Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου.

Ὁ αὐτοκράτορας Ἰουστίνος Β΄ καί ἡ σύζυγός του Σοφία ἀνακαίνισαν τόν ἱερό ναό τῶν Χαλκοπρατειῶν καί ἀνήγειραν ἐκεῖ καί τό παρεκκλήσιο τῆς Ἁγίας Σοροῦ· ἐκεῖ, μέσα σέ λειψανοθήκη καί πάνω στήν Ἁγία Τράπεζα, φυλάσσόταν ἡ Τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου.

Πλῆθος πιστῶν συνέρρεαν γιά νά τήν προσκυνήσουν μέ εὐλάβεια ζητώντας ἀπό τήν Παναγία νά μεσιτεῦσει μέ τίς πρεσβεῖες της στόν Κύριο. Πλῆθος θαυμάτων ἐπιτέλεσε ἡ Τιμία Ζώνη. Ἄνθρωποι δυστυχισμένοι καί πονεμένοι βρῆκαν λύτρωση μέ τή θαυματουργή δύναμη τοῦ ἁγίου λειψάνου. Γιά τό λόγο αὐτό ὑμνήθηκε ἀπό φημισμένους ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς· μέ τή χάρη τῆς Παναγίας καθαγιάζει τοὺς πιστοὺς πού προσέρχονται εὐλαβικά γιά νά τό προσκυνήσουν· τοὺς ἀνυψώνει ἀπό τή φθορά, τοὺς ἀπαλλάσσει ἀπό ἀσθένειες καί θλίψεις.

Στή συνέχεια ἡ Ἁγία Ζώνη τεμαχίστηκε καί τεμάχιά της μεταφέρθηκαν σέ διάφορους ναοὺς τῆς Κωνσταντινούπολης. Μετά τήν ἄλωση τῆς Πόλης ἀπό τοὺς Σταυροφόρους τό 1204, κάποια τεμάχια ἀρπάχτηκαν ἀπό τοὺς βάρβαρους καί ἀπολίτιστους κατακτητές καί μεταφέρθηκαν στή Δύση. Ἐνα μέρος ὁμως διασώθηκε καί παρέμεινε στήν Κωνσταντινούπολη καί μετά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Πόλης ἀπό τόν Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγο. Φυλάσσόταν στόν ἱερό ναό τῆς Θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν. Ἡ τελευταία ἀναφορά γιά τό ἅγιο λείψανο εἶναι ἐνός ἀνώνυμου Ρώσου προσκυνητῆ στήν Κωνσταντινούπολη μεταξύ τοῦ 1424 καί 1453.

Μετά τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπό τοὺς Τούρκους τό 1453, εἶναι ἄγνωστο τί ἀπέγινε τό ὑπόλοιπο μέρος τῆς Ἁγίας Ζώνης στή συνέχεια. Ἐτσι τό μοναδικό σωζόμενο τμήμα εἶναι αὐτό πού φυλάσσεται στήν Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου· μέ ἐξαιρετικά περιπετειώδη τρόπο ἔφτασε ἐκεῖ.

Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος εἶχε κατασκευάσει ἕναν χρυσό σταυρό γιὰ νά τόν προστατεύει στίς ἐκστρατείες. Στή μέση τοῦ σταυροῦ εἶχε τοποθετηθεῖ τεμάχιο Τιμίου Ξύλου· ὁ σταυρός ἔφερε ἐπίσης θήκες μέ ἅγια λείψανα Μαρτύρων, καί ἕνα τεμάχιο τῆς Τιμίας Ζώνης. Ὅλοι οἱ βυζαντινοί αὐτοκράτορες ἔπαιρναν αὐτόν τόν σταυρό στίς ἐκστρατείες. Τό ἴδιο ἔπραξε καί ὁ αὐτοκράτορας Ἰσαάκιος Β΄ Ἀγγελος (1185-1195) σέ μία ἐκστρατεία ἐναντίον τοῦ ἡγεμόνα τῶν Βουλγάρων Ἀσάν. Νικήθηκε ὁμως καί μέσα στόν πανικό ἕνας ἱερέας τόν πέταξε στό ποτάμι γιὰ νά μήν τόν βεβηλώσουν οἱ ἐχθροί. Μετά ἀπό μερικές μέρες ὁμως οἱ Βούλγαροι τόν βρῆκαν· ἔτσι πέρασε στά χέρια τοῦ Ἀσάν.

Οἱ Βούλγαροι ἡγεμόνες μιμούμενοι τούς Βυζαντινούς αὐτοκράτορες ἔπαιρναν μαζί τους στίς ἐκστρατείες τό σταυρό. Σέ μία μάχη ὁμως ἐναντίον τῶν Σέρβων ὁ βουλγαρικός στρατός νικήθηκε ἀπό τόν Σέρβο ἡγεμόνα Λάζαρο (1371-1389). Ὁ Λάζαρος ἀργότερα δώρισε τό σταυρό τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου στήν Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου μαζί μέ τό τεμάχιο τῆς Τιμίας Ζώνης.

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διασώζουν καί μία παράδοση σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἡ Τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου ἀφιερώθηκε στήν Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου ἀπό τόν αὐτοκράτορα Ἰωάννη ΣΤ΄ Καντακουζηνό (1341-1354), ὁ ὁποῖος στή συνέχεια παραιτήθηκε ἀπό τό ἀξίωμα, ἐκάφη μοναχός μέ τό ὄνομα Ἰωάσαφ καί μόνασε στήν Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου.

Τά θαύματα πού πραγματοποίησε καί πραγματοποιεῖ ἡ Τιμία Ζώνη εἶναι πολλά. Βοηθᾷ εἰδικά τίς στεῖρες γυναῖκες νά ἀποκτήσουν παιδί. Ἄν ζητήσουν μέ εὐλάβεια τή βοήθειά τῆς Παναγίας, τούς δίδεται τεμάχιο κορδέλας πού ἔχει εὐλογηθεῖ στήν λειψανοθήκη τῆς Ἁγίας Ζώνης· ἂν ἔχουν πίστη, καθίστανται ἐγκυες.

Κων/νος Ε. Σύγγελος
Φιλολόγος - Μεταπτυχιακές σπουδές
στή Βυζαντινὴ Ἑλληνικὴ Φιλολογία

ΜΕΓΑ ΘΑΥΜΑ ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ

Τόν Δεκέμβριο του 2004 βγήκε από τὰ μέσα ἐνημέρωσης ἑνας μουσουλμάνος Σαουδάραβας καὶ διηγήθη ζωντανό συγκλονιστικό γεγονός πού ἔζησε καὶ πού ἀλλάξε ὅλη του τὴ ζωή.

(Τό διηγήθηκε ἀπὸ τὴν τηλεόραση τὸ ραδιόφωνο καὶ δημοσιεύτηκε σὲ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ σὲ ὅλη τὴ Σαουδική Ἀραβία, Παλαιστίνη καὶ προφανῶς σὲ ὅλες τὶς γειτονικὲς χώρες. Ὑπάρχει καὶ στὰ Ἀραβικὰ σὲ ἱστοσελίδα ἀλλὰ δὲν γνωρίζω σὲ ποῖο δίκτυο.)

Παντρεύτηκε πρὶν ἀπὸ χρόνια μιὰ κοπέλα, πλούσια μουσουλμὰ ἀλλὰ στείρα. Ὅποτε πέρασαν τὰ χρόνια καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ ἀποκτήσουν παιδιὰ, παρόλο πού εἶχαν πολλὰ χρήματα καὶ πῆγαν σὲ πολλοὺς γιατρούς.

Οἱ γονεῖς του, τοῦ ἔλεγαν νὰ παντρευτεῖ καὶ δευτέρα γυναῖκα καὶ νὰ κρατήσει καὶ τὴν πρώτη, ἀφοῦ ὁ νόμος τους ἐπιτρέπει νὰ ἔχουν μέχρι καὶ τέσσερις γυναῖκες.

Ἐκεῖνος κουρασμένος καὶ ἀρκετὰ στεναχωρημένος πῆρε τὴ σύζυγό του νὰ πᾶνε ταξίδι ἀναφυγῆς στὴ γειτονική μας ἀπὸ τὸ Ἰσραὴλ Συρία γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ ξεχάσουν λίγο.

Στὴ Συρία ἐνοικίασε λιμουζίνα μὲ ὁδηγό-ξεναγό νὰ τοὺς πάει σὲ ὅλα τὰ κοσμικὰ ἀξιοθέατα τῆς Συρίας.

Ὁ ὁδηγὸς πρόσεξε σὸ ζευγάρι πού ξεναγοῦσε μιὰ πικρία πόνο καὶ θλίψη στὰ πρόσωπά τους.

Ἀφοῦ λοιπὸν ξεκουράστηκαν καλά, πῆρε τὸ θάρρος καὶ τοὺς ρώτησε γιατί δὲν φαίνόντουσαν εὐχαριστημένοι, μήπως ἄραγε ἔφταιγε ὁ ἴδιος καὶ δὲν τοὺς ἄρεσε κάτι στὴν ξενάγηση καὶ τὴν περιήγηση, πού τοὺς ἔκανε.

Ἐκεῖνοι τοῦ ἀνοίχθηκαν καὶ τοῦ ἐξήγησαν τὸ πρόβλημα τῆς ἀτεκνίας τους.

Ὁ μουσουλμάνος λοιπὸν ὁδηγὸς τοὺς εἶπε ὅτι ἐδῶ στὴ Συρία οἱ Χριστιανοὶ καὶ μάλιστα οἱ Ὀρθόδοξοι ἔχουν τὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Σεΐδανάγιας (-Σεϊντανάγια- ἀραβικὰ σημαίνει Δέσποινα Κυρία) καὶ πολλοὶ ἀτεκνοὶ καταφεύγουν στὴ Θαυματουργικὴ τῆς εἰκόνα. Ἐκεῖ λοιπὸν τοὺς δίνουν ἀπὸ τὸ φυτίλι τοῦ καντηλιοῦ τῆς θαυματουργῆς αὐτῆς εἰκόνας καὶ τὸ τρῶνε, τὸ καταπίνουν καὶ τότε ἡ Μαρία τῶν Χριστιανῶν τοὺς δίνει κατὰ τὴν προαίρεσή τους καὶ τὴν πίστη τους.

Ἐνθουσιασμένος λοιπὸν ὁ Σαουδάραβας καὶ ἡ γυναῖκα του λένε στὸ ξεναγὸ πῆγαινε μας ἐκεῖ στὴ Σεΐδανάγια «τὴ Δέσποινα τῶν Χριστιανῶν» καὶ ἂν γίνει τὸ ποθοῦμενο καὶ ἐάν ἀποκτήσουμε παιδί θὰ σοῦ προσφέρω 20.000\$ σὲ σένα καὶ 80.000\$ στὸ μοναστήρι.

Πῆγαν στὴ μονὴ ἔκαναν ὅτι ἔπρεπε καὶ γυρίζοντας πίσω ἡ γυναῖκα βρέθηκε ἔγκυος.

Σὲ μερικoὺς μῆνες γέννησε ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι ὑγιέστατο καὶ πανέμορφο, θαῦμα τῆς Παναγίας μας.

Μόλις γέννησε ή σύζυγός του, ό Σαουδάραβας ήθελε νά έκπληρώσει, νά πραγματοποιήσεί τό τάξιμο πού είχε κάνει.

Τηλεφώνησε λοιπόν στόν οδηγό εκείνον νά τόν παραλάβει από τό αεροδρόμιο τής Δαμασκού.

Ό οδηγός όμως πανούργος καί κακός είδοποίησε άλλους δυό φίλους του γιά νά πάνε μαζί στό αεροδρόμιο νά παραλάβουν τόν πλούσιο καί κατόπιν δολίως νά τόν σκοτώσουν καί νά λάβουν όσα χρήματα θά είχε μαζί του, δική τους μοιρασιά.

Πράγματι έτσι κι έγινε. Τόν παρέλαβαν από τό αεροδρόμιο.

Καθ' όδόν, χωρίς ό άμοιρος νά γνωρίζει τί θά συνέβαινε, τούς είπε ότι από τή χαρά του θά έδινε καί στους φίλους του οδηγού από 10.000\$.

Αυτοί αντί νά τόν πάνε στό μοναστήρι, τόν οδηγήσαν σέ έρημο μέρος, τόν έσφαξαν κόβοντάς του πρώτα τό κεφάλι καθώς καί τά υπόλοιπα μέρη του σώματός του, χέρια καί πόδια σέ κομμάτια. Τούς τύφλωσε όμως τό πάθος από αυτήν τήν έγκληματική τους ενέργεια καί, αντί νά τόν πετάξουν εκεί, τόν έβαλαν στό πόρτ μπαγκάζ του αυτοκινήτου, αφού πήραν μαζί τους χρήματα, ρολόι καί ό,τι είχε καί ξεκίνησαν νά πάνε σέ άλλο ερημικό μέρος γιά νά τόν πετάξουν.

Στόν εθνικό δρόμο τούς χάλασε τό άμάξι καί στάθηκαν στή μέση του δρόμου γιά νά δούν τί συνέβαινε καί γιατί σταμάτησε ή μηχανή καί τούς άφησε.

Ένας περαστικός τούς είδε καί από μόνος του σταμάτησε μέ τό αυτοκίνητό του νά τούς βοηθήσει. Εκείνοι όμως φοβούμενοι μήπως γίνουν αντιληπτοί γιά τό φοβερό έγκλημα πού είχαν διαπράξει προσποιήθηκαν ότι δέν θέλουν βοήθεια.

Ό περαστικός οδηγός όμως φεύγοντας παρατήρησε νά στάξει αίμα κάτω από τό πόρτ μπαγκάζ καί πύό κάτω είδοποίησε τήν άστυνομία νά πάνε νά έξιχνιάσουν τί συνέβαινε, διότι αυτοί οι τρείς, του φάνηκαν ύποπτοι.

Έφθασε ή άστυνομία, είδαν οι άστυνομικοί τό αίμα στό όδόστρωμα καί δίνουν διαταγή νά άνοίξουν τό πόρτ μπαγκάζ.

Μόλις άνοιξαν σηκώνεται καί βγαίνει έξω ό Σαουδάραβας ύγιής, όλοζώντανος, μέ αίματα βέβαια, αλλά ραμμένους.

"Μόλις τώρα, τούς λέει, ή Παναγία τελείωσε καί τίς τελευταίες ραφές του λαιμού μου έδω μπροστά δείχνοντας τό καρύδι του λαιμού του, αφού μου έραψε όλο μου τό σωμα πρώτα".

Ό κακοποιός έγκληματίας ταξίτζής καί οι συνεργοί του, έχασαν τά λογικά τους, τρελάθηκαν, καί μέ χειροπέδες τούς οδηγήσαν στίς ψυχιατρικές φυλακές.

Φώναζαν σάν δαιμονισμένοι "έμεις σέ σκοτώσαμε, έμεις σέ κομματιάσαμε, σου κόψαμε τό κεφάλι, πώς ζεις;"

Ό Σαουδάραβας πήγε γιά τήν πιστοποίηση του λαμπρού θαύματος. Τόν είδαν ιατροδικαστές, έμπειρο-

γνώμονες, αστυνομικοί και πιστοποιήσαν με υπογραφές τό θαῦμα.

Τά ράμματα ἦσαν καί εἶναι φανερά. Φαινόταν φρεσκοσυναρμολογημένος. Διεκύρυντε δέ καί ὁμολογοῦσε ὅτι "ἡ Παναγία μέ ἔραψε καί μέ ἀνέστησε δυνάμει τοῦ υἱοῦ της".

Κατόπιν ὁ ἱαθεὶς καί ἀναστηθεὶς κάλεσε τηλεφωνικῶς ὅλους τοὺς δικούς του καί ἦλθαν στή Συρία. Πῆγαν στό μοναστήρι, εὐχαρίστησαν τὴν Παναγία Σεϊδανάγια καί πρόσφεραν δεήσεις καί δοξολογίες καί ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 80.000\$ ποὺ ἦταν τό τάξιμό του στήν Παναγία Σεϊδανάγια προσέφερε στή μονή τό ποσό τῶν 800.000\$ γιὰ τὴ μεγάλη εὐεργεσία ποὺ τοῦ προσέφερε ἡ Παναγία μας.

Ὁ ἴδιος σήμερα ἀφηγεῖται συνεχῶς τό συγκλονιστικό αὐτό θαῦμα καί ἀρχίζει πάντοτε λέγοντας: "ὅταν ἤμουν μουσουλμάνος μοῦ συνέβη αὐτό κι αὐτό", δηλώνοντας ὅτι δέν εἶναι πλέον μουσουλμάνος, οὔτε αὐτός οὔτε ἡ οἰκογένειά του.

Τό θαῦμα αὐτό τάραξε τίς ἀρabitικές μουσουλμανικές χώρες καί ὅλη τὴ Μέση Ἀνατολή, δημιούργησε σάλο καί φοβερὴ ἐκπληξη.

Ζεῖ Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων.

Π. Ἰγνάτιος

Ἑγούμενος Ἱ. Μονῆς τῶν Ποιμένων

ΜπετΣαχούρ-Βηθλεέμ

www.pigizois.gr

JOHANN SEBASTIAN BACH: SOLI DEI GLORIAE*

1685 - 1750

Εχετε ἀκούσει ἔργα τοῦ Johann Sebastian Bach; Τὴ Λειτουργία σέ Σί ἐλάσσωνα, τὰ Κατὰ Ματθαῖον Πάθη, τὰ κονσέρτα γιὰ Κλαβεσέν, τὰ Βραδεμβούργια κονσέρτα ἢ τὴν πανέμορφη Πασακάλιά! γιὰ ἐκκλησιαστικό ὄργανο;

Τί πλοῦτος συναισθημάτων! Γρήγορα μέρη γεμάτα χαρά! Ἀγνή, παιδική χαρά! Δέκατα ἕκτα πού ξεδιπλώνονται μέ τάξη, ζωντάνια, πειθαρχία, συνέπεια. Ἀργά μέρη, τρυφερά, σεμνά, μέ ἀπλή, καθαρή σοβαρότητα καί τόσο ὁμορφα ἐλεγχόμενο λυρισμό. Ἔργα δοξαστικά, πού σοῦ ἐμπνέουν σταθερότητα, γαλήνη, ἀναζήτηση μέ ἐμπιστοσύνη στήν ἀγάπη, στό Θεό.

Ὁ Johann Sebastian Bach ἦταν ἓνας χαριτωμένος ἄνθρωπος. Σεβόταν πάρα πολύ τὴ μουσική, τόσο πολύ πού δέν ἤθελε νά τὴν πληγώνει μέ λάθος νότες.

Πόσο περισσότερο, ὁμως, ἀγαποῦσε τοὺς ἀνθρώπους! Τὴ γυναῖκα του κυριολεκτικὰ τὴ λάτρευε. Το πρόσωπό του ἔλαμπε στήν ἐπαφή μέ τὰ παιδιά (ὁ Θεὸς τοῦ χάρισε δεκαεπτά, ἐκ τῶν ὁποίων τό ἓνα μέ νοητικὴ στέρηση) - τὰ παιδιά τοῦ ἦταν πάντοτε σημαντικότερα ἀπὸ ὅποιαδήποτε ἐργασία (ἄλλωστε, ἐξαιτίας τους, μετακόμισε ἀπ' τό Καϊτεν, στή Λειψία). Οἱ μαθητὲς του πολλὲς φορές ἐφευναν ἀπ' τό μάθημα κλαίγοντας, συντετριμμένοι ἀπ' τὴ σταθερὴ ὑπομονή καί τὴ λεπτὴ

καλοσύνη του. Τό σπιτικό του ήταν ανοιχτό για κάθε φίλο ή συγγενή που θά περνούσε απ την πόλη, ενώ παράλληλα δούλευε ακούραστα νυχθημερόν!

Δέν είναι θαυμάσιο; Ένας φιλόπονος εργάτης της μουσικής και άθρομβος υπηρέτης τών ανθρώπων.

Κι όμως, ή αγάπη τής ψυχής του δέ σταματούσε εδώ! Κι αυτό, έπειδή ή καρδιά του ήταν πάντα στραμμένη στό Θεό, τό γλυκό Ίησού. Έτσι ή κούραση όλης τής ζωής του ήταν χαρά μπροστά στό Σταυρό του Χριστού, πού δέν άφησε ποτέ απ τά μάτια του.

Στά πρώτα εφηβικά του χρόνια πέρασε πολλά βράδια υπό τό φώς τών κεριών, κρυφά, πάνω άπό παρτιτούρες² γνωστών συνθετών προσπαθώντας νά τίς αντιγράψει νότα πρós νότα. Ό μεγάλος του αδελφός (στόν όποιον άνήκαν) του είχε άπαγορέψει νά τίς διαβάξει, παρόλο πού ήταν ό μόνος τρόπος γιά νά μελετήσει μουσική. Πόσο άκακος ήταν, άφου ποτέ δέν τόν κατηγορήσε, παρ ότι έξαιτίας τής κατάστασης αυτής έπιδεικνυνόταν σταθερά ή όρασή του χρόνο μέ τό χρόνο.

Άγαπούσε πολύ τή σιωπή και τό διακριτικό, διανγές πνεύμα. Δέ φανέρωνε τή σκέψη του μέ τά λόγια, αλλά μόνο μέ τή στάση του ή μέ τή μουσική. Έλεγε: "Όπως κάθε μουσική, έτσι και τό έναρθμο βάσιμος³ δέν έχει άλλη επιδίωξη και άλλο σκοπό άπό τή δόξα του Θεού και τήν ψυχαγωγία του Πνεύματος, άλλιώς δέν θά ήταν πραγματική μουσική, αλλά μιά φλυαρία και ένα διαβολικό ήχητικό συνονθύλευμα."

Δέν εκδήλωνε φανερά τή θρησκευτικότητα του, ή πίστη του όμως ήταν

βαθιά και ακλόνητη. "Όταν έπρόκειτο νά διασφαλίσει τήν έφαρμογή τών άρετών στά παιδιά ή τούς μαθητές του αλλά και στίς υπόλοιπες συναναστροφές του, έδειχνε ένα πρόσωπο στιβαρό, άπόλυτο, μή θέλοντας νά λυπήσει τόν καλό Ίησού, του όποιου τό Θείο Πάθος τόν είχε γοητεύσει. Μιά μέρα, ενώ έγραφε τό σόλο τής μεσοφώνου "Ω! Γολγοθά! από τά Κατά Ματθαίον Πάθη, μπήκε στό δωμάτιο ή γυναίκα του και τόν αντίκρισε πλημμυρισμένο στά δάκρυα! Μας λέει (έκείνη): Φαντάζεται άραγε κανείς, όταν ακούει αυτή τή μουσική, πόσο έχει στοιχίσει στό δημιουργό της;

Η όραση ήταν τό πιο σημαντικό εργαλείο του. Κάποτε, είχε εξασθενήσει τόσο, ώστε ψηλάφιζε αντικείμενα όπως τήν καρέκλα του ή τό πόμολο τής πόρτας. Ποτέ δέν παραπονέθηκε. Τό μόνο πού ζήταγε ήταν περισσότερα κεριά γιά νά συνεχίσει νά γράφει, λές και θ' αντικαθιστούσαν τή χαμένη του όραση. Κι όμως, μετά άπό δύο-πολλά ύποσχόμενες-έγχειρήσεις στά μάτια μέ τόν τότε διάσημο χειρουργό Τζόν Ταϊήλορ, τυφλώθηκε τελείως! "Όταν ή γυναίκα του έβαλε τά κλάματα μή μπορώντας ν' άντέξει τό γεγονός, αυτός τήν παρηγόρησε μ αυτό τό τρυφερό μάλωμα: Θά έπρεπε νά είμαστε ευτυχισμένοι πού ύποφέρουμε λιγάκι. Έτσι θά πλησιάσουμε λίγο τό Σωτήρα μας πού υπέφερε τόσο γιά μās.

Σ' όλη τήν επίπονη ζωή του είχε μία παράξενη, γεμάτη ασφάλεια, νοσταλγία θανάτου. Λίγες στιγμές πριν πεθάνει, κι ενώ ήταν πιά τυφλός, ό Κύριος του χάρισε μερικά λεπτά δι-

αυγούς δρασσης. Είδε τά παιδιά του και τό τελευταίο έγγονάκι του. Τότε ή γυναίκα του τοῦ προσέφερε ένα ὁμορφο κόκκινο τριαντάφυλλο καί, ἀφοῦ ή ματιά του προσηλώθηκε στό ὑπέροχο χρῶμα, εἶπε: "Κι ὁμως ἐκεῖ ὅπου πηγαῖνω ὑπάρχουν πιό ὁμορφα πράγματα, Μαγκνταλένα, πιό ὁμορφα χρώματα, ὑπάρχει μουσική πού οὔτε ἐσύ οὔτε ἐγώ ἔχουμε ἀκούσει ποτέ, μουσική πού μόνο νά ὀνειρεντοῦμε μπορούμε. Καί ὑπάρχει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος".

Τά λόγια τοῦ τελευταίου ἔργου πού μελοποίησε στό κρεβάτι τοῦ θανάτου του ἦταν:

Στέκω ἐμπρός στό θρόνο Σου,
Θεέ μου,

ἐγώ πού βροῖσκομαι ὁλοκληρωτικά
ἀνάμεσα στά χέρια Σου.

Στρέψε πρὸς ἐμέ τό γεμάτο ἔλεος
πρόσωπό Σου

καί μὴν ἀπομακρύνεις ἀπό μέ
τῇ Χάρει Σου.

Σ' ὄλη του τῇ ζωῇ ἀγωνίστηκε σκληρὰ ἔχοντας γιά πύξίδα τήν ἀκλόνητη πίστη του στό Σταυρό τοῦ Σωτήρα Ἰησοῦ Χριστοῦ.

"Ἡ μουσική του ἔχει εἰσχωρήσει σ' ἕναν ἄλλο κόσμο, γαλήνιο, ὑπεράνθρωπο, ὅπου οἱ φροντίδες καί οἱ ἐπίγειες ἀσχολίες δέν ἔχουν πιά καμιά θέση. Σ' ἕναν κόσμο ὅπου βασιλεύει ή εἰρήνη καί ή ὁμορφιά." (Anna Magdalena Bach)

Ο Johann Sebastian Bach ὑπῆρξε ὁ σπουδαιότερος μουσικός τοῦ ἐπίγειου κόσμου μας. Ἀφοσιώθηκε στή μουσική τῆς Θυσίας. Μέ ἀποφασιστικότητας καί δύναμη προσέφερε τήν καρδιά του στό Μεγάλο Μουσικό τοῦ σύμπαντος! Στό Θεό!

Σπυριδούλα Κλάδη
Μουσικός

*Soli Dei Gloriam**

*Μόνο στό Θεό ή Δόξα (ἔτσι ὑπέγραφε ὅλα του τά ἔργα, τά πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του).

1. Πασσαλία (Passacaglia): Σύνθεση τῆς μουσικῆς Μπαρόκ, πού ἀποτελεῖται ἀπό συνεχεῖς παραλλαγές, βασισμένες σ' ένα μικρό θέμα, σέ μᾶλλον ἀργό τομμερές μέτρο.

2. Παρτιτούρα: Τό γραπτό μουσικό κείμενο

3. Ἐνάριθμο βάσιμο: Τρόπος γραπτῆς ἀπόδοσης μιᾶς σύνθεσης στή μουσική Μπαρόκ, ὅπου σέ κάθε νότα τῆς μελωδίας τοῦ μπᾶσου ἔχουν προστεθεῖ ἀριθμοί οἱ ὅποιοι δηλώνουν ποιές θά εἶναι οἱ ὑπόλοιπες νότες πού θά τοποθετηθοῦν πάνω ἀπ' αὐτές (δηλαδή πού θά παιχθοῦν ταυτόχρονα μ' αὐτές).

“ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ”

Περιοδική ἔκδοση ἱ.Ν. Ἀγ. Ζώνης Πατησίων - ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐκδότης: ἱ.Ν. Ἀγ. Ζώνης • www.agiazoni.gr

Υπεύθυνος: Ἀρχιμ. Ἀνθίμος Ἡλιόπουλος

Ἀγίας Ζώνης 27Α, ΑΘΗΝΑ 11352 • τηλ.: 210 8674250 • ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2005, Ἀριθ. Φυλ. 7

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΔΕΚΤΕΣ

Ἐκδοτική Παραγωγή: ΛΥΧΝΙΑ, ΥΙΟΙ Θ. ΒΓΟΝΤΖΑ Ο.Ε.

Λεωφ. Ἀθηνῶν & Μαρόνι • Τηλ.: 210. 34.10.436

Η ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΦΙΛΙΑΣ

Οταν γνωρίζεις έναν άνθρωπο υπάρχει μία διαδικασία επικοινωνίας.

Τόν βλέπεις, τόν αισθάνεσαι, του μιλάς, αφουγκράζεσαι αυτά που κρύβει μέσα του, σιγά-σιγά γίνεσαι φίλος του. Κάπως έτσι συμβαίνει και με την αγιογραφία.

Κάθε φορά που φτιάχνω έναν Άγιο, αρχίζω με την ίδια δειλία που αρχίζω και την γνωριμία μου με έναν άνθρωπο. Η ίδια ή κίνηση του πινέλου είναι κίνηση χαδιού. Είναι σαν να αγγίζεις κάτι απαλά προσπαθώντας να τό αναγνωρίσεις.

Όσπου στο τέλος όταν εμφανίζεται ο Άγιος πάνω στο ξύλο, έχει ξεκινήσει ήδη μία καινούργια φιλία. Και όχι μόνο, έχει αρχίσει ένας μυστικός δεσμός του αγιογράφου, του Αγίου και του ανθρώπου που θα πάρει την εικόνα.

Ένα εργαστήρι φιλίας λοιπόν, έτσι θα τόλεγα. Και επειδή όλοι αυτοί οι άνθρωποι δίπλα μας, οι άγνωστοι άνθρωποι, είναι σημαντικοί για μας. Καί στην πραγματικότητα, (πέρα από αυτήν την δήθεν κοινωνικότητα που υπάρχει παντού) θά ήθελα να μπορώ να τους αγγίζω όλους. Βλέποντας την αδυναμία μου για κάτι τέτοιο, ή αγιογραφία πάντα μου έδειχνε τρόπους κοινωνίας, τρόπους ζωής.

Ξεκινώντας μία εικόνα έχεις στά χέρια σου ένα άπλο υλικό.

Ένα κομμάτι ξύλο τό όποιο επί 7 ημέρες επεξεργάζεσαι. Του κολλάς τη γάζα, τό περνάς 7 φορές με κόλλα Ζαρντέν, τσίγκο και στόκο, και τελικά τό τρίβεις με γυαλόχαρτο. Μία ολόκληρη διαδικασία για να φτιάξεις την βάση που θά πατήσει ο Άγιος και θά γεννηθεί ή εικόνα που είναι τό δικό μας άνοιγμα προς τόν Θεό.

Μία σχέση, και με τό υλικό στοιχείο.

Κάτι παρόμοιο λοιπόν με τό ζύμωμα των στοιχείων της ζωής μας, για να πατήσει μετά ο Χριστός πάνω σέ αυτήν και να την κάνει όντως κοινωνία.

Προχωρώντας ή εικόνα, για να την δουλέψεις έχει κάποιους κανόνες, κάποιους περιορισμούς, π.χ. περιορίζεις κάποιες κινήσεις σου για να φτιαχτεί τό πρόσωπο, (δέν κινείσαι όπως όταν ζωγραφίζεις μοντέρνα τέχνη στην όποία τό πρόσωπο είναι διαλυμένο). Αυτό σέ παραπέμπει στην έλευθερία της αγάπης.

Η λεγόμενη "έλευθερία του περιορισμού". Περιορίζεις κάτι δικό σου, κάνοντας χώρο στόν άλλον να υπάρξει.

Αυτή ή αντίφαση. Για πολλούς άκατανόητη. Ένας δάσκαλός μου ζωγράφος σέ κάποια σχολή μέ είχε αποτρέψει να ασχοληθώ με την αγιογραφία. "Θά χάσεις την έλευθερία που έχεις στό σχέδιό σου", μου έλεγε. "Μακριά απ' αυτήν".

Όταν κάποια στιγμή ένιωσα ότι ή τέχνη δέν φτιάχνει καλύτερο κόσμο, όπως νόμιζα, τό αντίθετο, τόβαλα στά πόδια.

Λίγο αργότερα γνώρισα τόν πνευματικό μου, καί μπαίνοντας πιά στήν εκκλησία κατάλαβα ότι, όχι ή τέχνη, ή άπουσία τοῦ Θεοῦ εἶναι πού καταστρέφει τά πάντα.

Ἐνῶ ή παρουσία Του κάνει τά πάντα τέχνη. Ἐτσι μπήκα στό μεγάλο πανηγύρι τῆς άγιογραφίας. Λέω πανηγύρι, γιατί εκτός πού κάνεις φίλους, ἔχεις καί τήν χαρά νά μαθαίνεις, νά μαθαίνεις τόσο ώραία πράγματα καί ποτέ νά μήν τελειώνεις.

Νά π.χ. τό σκούρο βυσσινί χρῶμα τοῦ χιτώνα τῆς Παναγίας συμβολίζει τή χαρμολύπη. Στήν άγιογραφία δέν ὑπάρχει τό μαῦρο χρῶμα, γιατί στήν εκκλησία δέν ὑπάρχει άπόλυτο πένθος, τό πένθος γίνεται ανάσταση. Αὐτό ἦταν μία μικρή γεύση απ' τή χαρά πού σᾶς ἔλεγα.

Δέν ξέρω τελικά ἄν εἶπα κάτι οὔσιαστικό γιά τήν άγιογραφία.

Πάντως σίγουρα ὑπάρχουν άξιόλογοι άγιογράφοι. Μακάρι νά ὑπάρξουν καινούργιοι Πανσέληνοι - Θεοφάνηδες, πολύ ὁμορφο θά εἶναι. Τούς ἔχουμε καί άνάγκη ἡμεῖς οἱ ὑπολοιποὶ πού ψάχνουμε σωστά πρότυπα.

Ἄγιογραφώντας λοιπόν ἄσχολεῖσαι μέ τούς Ἁγίους καί τούς μετέπειτα Ἁγίους. Μία ἄλυσίδα.

Κάποτε στήν Κρήτη μέ σύστησε ἕνας φίλος στόν Πατέρα Εὐμένιο, λέγοντας μ' ἐνθουσιασμό: "Πάτερ ή κοπέλα μαθαίνει άγιογραφία". Μέ κοιτάει ό π. Εὐμένιος μ' ἕνα ὕφος χωρίς κανένα θαυμασμό καί λέει: "Ἐντάξει, δέν μέ νοιάζει ἑμένα αὐτό. Νά μάθει ν' άγιογραφεῖ πάνω στόν ἑαυτό της. Αὐτό νά κάνει." Μ' αὐτό, μοῦ εἶπε τά πάντα. Τήν εὐχή του νάχουμε.

Στέλλα Λαζαρίδου

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ

Τά κύτταρα, ὅσο απλά καί νά εἶναι, παρουσιάζουν μία ιδιαίτερα ἐντυπωσιακή δυναμικότητα. Μία σύντομη περιγραφή αὐτῆς τῆς δυναμικότητας δόθηκε ἀπό κάποιον πρωτοετή φοιτητή στίς ἐξετάσεις τοῦ μαθήματος τῆς Εἰσαγωγῆς στίς Βιολογικές Ἐπιστήμες τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1976. Ἡ ἐντυπωσιακή ἀπάντησή του, ἀφοροῦσε τήν ἐξῆς ἐρώτηση:

"Ἀπ' αὐτά πού ξέρετε γιά τό κύτταρο, δώστε μία περιγραφή του, ὅταν εἶναι ζωντανό, πού σᾶς ἐντυπωσιάζει ιδιαίτερα. Γιατί σᾶς προξενεῖ ἐντύπωση τό ζωντανό κύτταρο;". Νά τί ἔγραψε:

Ἄς φανταστοῦμε ὅτι μᾶς δίνεται ή δυνατότητα νά ἐπισκεφτοῦμε ἕνα τυπικό κύτταρο, αὐτό τό σύγχρονο λαβύρινθο γιά τούς βιολόγους.

Μόλις βρεθοῦμε στήν εἴσοδο μέ

τήν ταμπέλα "κυτταρική μεμβράνη" ζαλιζόμαστε με την πολυπλοκότητά του. Ύλικά μπαينوβγαίνουν αδιάκοπα μέσα και έξω από τη μεμβράνη που είναι ένα φράγμα πρωτεϊνών και λιπιδίων, με τίς πρώτες να περικλείουν συνεχώς τα δεύτερα, κινούμενες. Τή συμπεριφορά τους αυτή τη ρυθμίζουν σέ άμεση συνεργασία με ένα σχηματισμό που λέγεται μιτοχόνδριο και παράγει ενέργεια, τή ΔΕΗ τοῦ κυττάρου, θά λέγαμε. Όλα αυτά γίνονται με απίθανη τάξη. Ειδικά συστήματα (άντλία ιόντων, περμεάσες κλπ.) καθορίζουν με μαθηματική ακρίβεια ὅλη αυτή τήν ἀκατάπαυστη κίνηση ξοδεύοντας ενέργεια που τούς παρέχει ὁ συσσωρευτής, με τό ὄνομα ATP που ἔρχεται κατευθείαν ἀπό τή ΔΕΗ. Καβαλώντας ένα κυστίδιο - φαγοπινοκυτικό- που ὅπως λέει και τό ὄνομά του "τρώει και πίνει" συνεχίζουμε τήν περιπλάνησή μας στό ἐσωτερικό. Γύρω μας ἡ ζωή σφύζει. Μεταβολές, μεταβολές, μεταβολές! Κάποια στιγμή τό κυστίδιο μας συναντιέται με ένα περιπλανώμενο σάκκο με τήν ἐπιγραφή "λυσόσωμα", εἶναι γεμάτος ἐνζυμα που εἶναι ικανά νά διασπούν. Δίνουν τά χέρια, ἐνώνουνται και γίνονται ένα κοινό κυστίδιο ὅπου τά ἐνζυμα διασπούν ὅ,τι ἔχει "φαγωθεῖ". Κατεβαίνουμε ἀπό τό κυστίδιο και στή συνέχεια συναντᾶμε τό λεγόμενο σύστημα Golgi. Ἡ ταμπέλα ἐδῶ γράφει "ύλικά οἰκοδομῆς" και εἶναι τό τμήμα συσκευασίας οὐσιῶν γιά τήν ἀνάπτυξη -ἀν πρόκειται γιά νεαρούς- ἢ τήν ἀνανέωση

-γιά τούς ἐνήλικες, τοῦ ὀργανισμοῦ. Τά τμήματα παραγωγῆς λέγονται λείο και ἄδρό ἐνδοπλασματικό δίκτυο και βρίσκονται σέ ἄλλη γωνιά τοῦ κυττάρου.

Μετά ἀπό πολλά φτάνουμε και σέ ένα καλᾶ προφυλαγμένο κτίριο με τήν ταμπέλα "πυρήνας". Ἐδῶ μέσα καταστρώνονται ὅλα τά ἐπιτελικά σχέδια γιά νέες δημιουργικές προσπάθειες στόν τομέα τῆς ζωῆς. Συντονιστής και ἐγκέφαλος ὁ κύριος DNA με πιστό βοηθό του τό RNA. Τά πάντα ἐδῶ γίνονται με ἀπόλυτη ἡρεμία. Φαινομενικά βέβαια. Γιατί ὅλα αυτά που γίνονται ἔξω ἔχουν ένα και μόνο σκοπό: τή διαιώνιση τῆς αδιάκοπης κίνησης που λέγεται Ζωή, τή διαίρεση. Τότε εἶναι που τό Γενικό Στρατηγεῖο (ὁ πυρήνας) συγκλονίζεται ἀπό μεταβολές, θά ἀποκτήσει δίδυμο ἀδελφό. Μετά ἀπό ἐκπληκτικά συγκινητικές στιγμές τά δύο ἀδελφία ἀποχωρίζονται ἀκολουθούμενος ὁ καθένας ἀπό μιᾶ ἰσοδύναμη ἀκολουθία. Θά χρειαστεῖ πολὺ ὥσπου νά φτιάξει ὁ καθένας τό δικό του βασίλειο.

Ἐκπληκτοί ἀπό ὅσα ἀκούσαμε και μάθαμε διατρέχουμε ὅλο τό μακρομοριακό σκελετό τοῦ κυττάρου και ξαναβρίσκουμε τήν εἴσοδο. Ἀληθινά ἐντυπωσιασμένοι βγαίνουμε ἔξω και στήν ἐρώτηση περιέργων: "Γιατί σᾶς ἐντυπωσίασε τό κύτταρο;" ἀπαντᾶμε: "Γιά τή διαλεκτική ἀλληλουχία τῶν πάντων".

Γεωργία Μανράκη
Βιολόγος

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια από τό προηγούμενο)

Ο Steven Hawking (A brief history of time - From the Big Bang To Black Holes, Bantam Books, New York, 1988) αναφέρεται σέ ένα ακόμη θαυμάσιο γεγονός, πού συνέβη κατά τή δημιουργία τοῦ κόσμου, τήν μεγάλη θερμότητα!

Ἄν ἡ ταχύτητα διαστολῆς, ἀκριβῶς ἓνα δευτερόλεπτο μετά τή μεγάλη ἐκρηξη, ἦταν πολύ λίγο μικρότερη ἀπό τήν πραγματική, τό σύμπαν θά εἶχε καταρρεύσει πρὶν προλάβει νά δημιουργηθεῖ ἡ ζωή.

Πράγματι, τά ὑλικά σώματα ἔλκονται μέ τεράστιες ἐλκτικές δυνάμεις. Ἄν ἡ ἀρχική ταχύτητα διαστολῆς δέν ἦταν τόσο μεγάλη, μετά τήν ἐκρηξη τά ἀρχικά σώματα θά διαστέλλονταν γιά λίγο, θά σταματούσαν, καί θά γύριζαν (λόγω ἑλξης) μέ μεγάλη ταχύτητα πίσω, ὅπου θά συγκρούονταν καί πάλι.

Ἄν λοιπόν ἡ ἀρχική ταχύτητα διαστολῆς, μετά τή μεγάλη ἀρχική ἐκρηξη, ἦταν λίγο μικρότερη ἀπό τήν πραγματική οἱ γαλαξίες καί ἡ ζωή δέν θά εἶχαν δημιουργηθεῖ.

Ἄν ἡ ἀρχική ταχύτητα διαστολῆς, μετά τήν μεγάλη ἀρχική ἐκρηξη, ἦταν λίγο μεγαλύτερη ἀπό τήν πραγματική, ἡ βαρύτητα δέν θά μπορούσε νά συγκεντρώσει τήν ὕλη τοῦ σύμπαντος σέ τοπικές συγκεντρώσεις, ἀλλά ἡ ὕλη θά εἶχε διασπαρῆ, χωρίς νά δημιουργηθοῦν συγκεντρώσεις. Ἡ ζωή φυσικά δέν θά εἶχε πού νά δημιουργηθεῖ.

Ἡ ἀρχική ταχύτητα διαστολῆς ἔπρεπε νά ἔχει ἀκριβῶς μιὰ τιμή, αὐτή

πού πράγματι εἶχε, ὥστε: καί νά μπορεῖ ἡ ὕλη νά ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τό σημείο τῆς ἀρχικῆς ἐκρηξης μέ μεγάλη ταχύτητα, καί νά μποροῦν τά μόρια νά ἔλκονται καί νά δημιουργήσουν τοὺς ἀστέρες, τοὺς πλανῆτες, τοὺς γαλαξίες.

Ο Hawking ἀναφέρει ἡ ἀρχική ταχύτητα διαστολῆς ἔπρεπε νά ἐπιλεγεῖ μέ πολύ μεγάλη ἀκρίβεια, ὥστε ἡ ταχύτητα αὐτή νά εἶναι ἀκόμη καί τώρα τόσο κοντά στήν κρίσιμη τιμή, τήν ἀναγκαῖα γιά νά ἀποφύγουμε τήν κατάρρευση.

Ἐνα ἀκόμη παράδοξο.

Ἡ κατασκευή τοῦ ἀτόμου, μέ τόν πυρήνα στό κέντρο καί τά ἠλεκτρόνια νά περιστρέφονται γύρω ἀπό αὐτόν, θυμίζει ἔντονα τόν ἥλιο καί τοὺς πλανῆτες. Ἡλιος εἶναι ὁ πυρήνας, πλανῆτες εἶναι τά ἠλεκτρόνια. Εἶναι φανερό ὅτι στό σύμπαν ὑπάρχει τό ἴδιο βασικό σχέδιο σύνθεσης καί κατασκευῆς, ἀπό τό ἄπειρα μικρό, στό ἄπειρα μεγάλο.

Υπάρχουν διαφορές ἀνάμεσα στό μικρόκοσμο τοῦ ἀτόμου καί τόν μακρόκοσμο τοῦ σύμπαντος. Διαφορές, πού δημιουργοῦν ὁμως ἀπορία καί θαυμασμό. Σύμφωνα μέ τήν ἠλεκτρομαγνητική θεωρία, ἀφοῦ τό ἠλεκτρόνιο κινεῖται σέ κυκλική τροχιά γύρω ἀπό τόν πυρήνα, ἐκπέμπει συνεχῶς ἀκτινοβολία, ὅπως ὁποιοδήποτε ἄλλο κινούμενο φορτίο στόν κόσμο. Ἡ ἀκτινοβολία αὐτή φυσικά συνοδεύεται ἀπό συχνή ἀπώλεια ἐνέργειας.

“Αν αυτό συνέβαινε στο ηλεκτρόνιο, ή ακτίνα περιστροφής θα έπρεπε συνεχώς να μικραίνει και το ηλεκτρόνιο να πέσει τελικά πάνω στον πυρήνα. “Ε, λοιπόν, ειδικά στο ηλεκτρόνιο, ΔΕΝ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ αυτό που συμβαίνει σε οποιοδήποτε άλλο κινούμενο φορτίο στη φύση. Ο Bohr τό διαπίστωσε, και από τότε ξέρουμε για την καταπληκτική αυτή εξαίρεση, που αν δεν υπήρχε, δεν θα υπήρχε ζωή.

Τό μικρό άτομο, κρύβει μέσα του τρομακτική ποσότητα ενέργειας. “Ενα γραμμάριο οποιασδήποτε ύλης, αν μεταστοιχειωθεί μέσα σε ένα δευτερόλεπτο, εκλύει ενέργεια έπτά δισεκατομμυρίων κιλοβαττών. “Ενα μόνο γραμμάριο, όχι ουρανίου, οποιοδήποτε υλικού. Γιατί, έχει ενέργεια, που πρώτη φορά ό άνθρωπος διαπίστωσε στή Χιροσίμα. (Τά μη ραδιενεργά στοιχεία, μέ κατάλληλο βομβαρδισμό του πυρήνα τους, διασπώνται και αυτά δημιουργούν άλλα στοιχεία, μέ εκλυση ενέργειας).

“Ας αφήσουμε όμως τόν κόσμο των ατόμων, για νά πάμε στήν πιο σημαντική χημική ένωση, τό νερό. Κάτι θαυμαστό συμβαίνει και στο νερό, για νά εξασφαλιστεί ή συνέχεια της ζωής πάνω στή γή.

“Ας πάρουμε μιά περιοχή της γής, που κατά τη διάρκεια του χειμώνα ή θερμοκρασία πέφτει συνεχώς. Μόλις φτάσει τούς 4 βαθμούς Κελσίου, τό νερό έχει αποκτήσει ή μεγαλύτερή του πυκνότητα και καταβυθίζεται. “Αν τό ψύχος επιμείνει, ή επιφάνεια των υδάτων θα γίνει πάγος, στο βάθος όμως ή θερμοκρασία θα είναι 4 βαθμοί Κελσίου, και ή ζωή θα συνεχίζεται!

“Αν δέν συνέβαινε αυτή ή άνωμαλία διαστολής του νερού, ό πάγος θα ήταν βαρύτερος από τό νερό και θα βυθιζόταν. Θα άκολουθοϋσε τό επόμενο στρώμα νερού, που θα πάγωνε και θα βυθιζόταν, μέχρι όλόκληρη ή ποσότητα του νερού του ποταμού, της λίμνης, της θάλασσας νά είχε γίνει πάγος, και ή ζωή μέσα στο υγρό στοιχείο νά είχε θανατωθεί.

Τό νερό εξατμίζεται! Γίνονται τά σύννεφα, και μεταφέρονται μέ αυτά τεράστιες ποσότητες από τό πολύτιμο αυτό μόριο. Τί νόημα έχει αυτή ή διαδικασία; Τά μολυσμένα νερά αυτοκαθαρίζονται! Οί ρύποι δέν εξατμίζονται μέ τό νερό, αλλά αποχωρίζεται τό καθαρό από τό ακάθατο! Τροφοδοτούνται οί πηγές, ποτίζεται ή γή, ξεδιψούν οί άνθρωποι και τά ζώα.

“Ο άέρας που άναπνέουμε, έχει 20% περίπου όξυγόνο. Συχνά άκούω από τούς μαθητές μου τήν παρατήρηση: Τί κοίμα, νά μήν έχει πιο πολύ όξυγόνο ό άέρας, νά άναπνέουμε όξυγόνο καθαρό αν είναι δυνατό.

“Ομως, αν τό όξυγόνο ήταν περισσότερο, όλες οί καύσιμες ύλες θα είχαν γίνει εύφλεκτες, ώστε ένας κεραυνός θα προκαλοϋσε φωτιά που θα ήταν αδύνατο νά σβήσουμε!

“Αν τό όξυγόνο ήταν λιγότερο, δέν θα υπήρχε ή φωτιά, που βοήθησε πολύ τόν πολιτισμό, και οί πνεύμονες θα έπρεπε νά βρουν άλλο τρόπο νά δεσμεύουν τό απαραίτητο όξυγόνο για νά ζήσουμε.

Τά άέρια έχουν μιά ιδιότητα. Έπεκτείνονται, και απλώνονται σε όλο τό χώρο. Είναι αυτό σημαντικό; Ναι, γιατί έτσι ή ατμόσφαιρα άνανεώνεται και

αυτοκαθαρίζεται. Ἀναθυμιάσεις, συσσωρεύσεις ρύπων, καπνοί, εξαφανίζονται, χωρίς τήν παρέμβαση τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά μόνο τοῦ νόμου αὐτοῦ τῶν ἀερίων, πού τά ἀναγκάζει νά ἀπλωθοῦν. Τά φυτά βοηθοῦν σημαντικά τήν κάθαρση τῆς ἀτμόσφαιρας. Ἀπορροφοῦν διοξειδίου τοῦ ἀνθρακα.

Τά φυτά παίρνουν τό διοξείδιο τοῦ ἀνθρακα ἀπό τόν ἀέρα, τό διασποῦν σέ ἀνθρακα καί ὀξυγόνο, κρατοῦν τόν ἀνθρακα, ἐλευθερώνουν τό ὀξυγόνο.

Τόν ἀνθρακα, τί τόν κάνουν; Ἐνώνεται μέ ὕδρογόνο (τοῦ νεροῦ) καί ἄλλα ἄτομα, καί δημιουργοῦν πολυτίμες χημικές ἐνώσεις, κατάλληλες γιά τήν τροφή τῶν ζώων καί τοῦ ἀνθρώπου. Ποιά σοφή σκέψη βρίσκεται πίσω ἀπό ὅλα αὐτά; Πώς μπορούμε νά ὑποθέσουμε ὅτι ὅλα ἐγιναν κατά τύχη, ἀπό σύμπτωση.

Ἄς συνεχίσουμε ὁμως νά ἐξετάζουμε τόν κόσμο πού μᾶς περιβάλλει. Τό φῶς διαδίδεται εὐθύγραμμα, γιατί διαφορετικά δέν θά βλέπαμε σωστά, ἀλλά τελείως θολά καί ἀκανόνιστα. Ὁ ἥχος ὁμως δέν διαδίδεται εὐθύγραμμα, ἀλλά ἔχει κυματοειδή μορφή, γιατί διαφορετικά δέν θά διακρίναμε τούς ἤχους!!!

Ἄς συνεχίσουμε νά σκεπτόμαστε, καθώς τρέχουμε πάνω στή γῆ μας μέ

ταχύτητα χιλιομέτρων κάθε δευτερόλεπτο. Ἀλήθεια, δέν κάνουμε κυκλική τροχιά, ἀλλά ἐλλειπτική. Γιατί;

Ἄν δέν ἦταν ἐλλειπτική ἡ τροχιά, ἀλλά κυκλική, δέν θά φωτίζε ὁ ἥλιος τοὺς πόλους. Οἱ πάγοι θά συσσωρευόνταν στοὺς πόλους, ἡ στάθμη τῶν νερῶν τῶν ὠκεανῶν θά εἶχε πολὺ κατέβει γιατί τεράστιες ποσότητες νεροῦ θά εἶχαν σχηματίσει τεράστιους ὄγκους πάγου στοὺς πόλους, καί πολὺ νερό θά δεσμευόταν. Ἡ γῆ θά ἀποκοτούσε ἄλλο σχῆμα μέ δυσάρεστες συνέπειες γιά τήν τροχιά της. Οἱ βροχές θά ἦταν σπάνιες, ἡ ξηρασία θά ἦταν φοβερή μάλιστα γιά τὰ ζῶα, τὰ φυτά, τόν ἀνθρώπο. Ὅμως, ἡ ἐλλειπτική αὐτή τροχιά, σχηματίζει μέ τόν ἰσημερινό τή σοφά ἐπιλεγμένη γωνία 230°, ὥστε ὁ ἥλιος νά φωτίζει ἄλλοτε τό βόρειο ἡμισφαίριο καί ἄλλοτε τό νότιο, ἐπιτρέποντας τή θαυμαστή αὐτή ἰσορροπία νεροῦ-ἀτμοῦ, πού ἐπιτρέπει τήν ὕπαρξη τοῦ κόσμου, ὅπως τόν ξέρουμε σήμερα.

Ἄν ἡ σελήνη ἦταν πιό κοντά στή γῆ, ἡ παλίρροια θά ἦταν τεράστια. Δυό φορές τή μέρα τεράστιες ἐκτάσεις γῆς θά καλύπτονταν ἀπό τὰ νερά τῶν θαλασσῶν, ἡ γῆ θά δεχόταν φοβερή διάβρωση, θά ὑπῆρχαν τρομερές καταγίδες.

(Συνεχίζεται)
Γιώργος Λεκάτης

Ἀπόσπασμα ἀπό τήν ἐφημερίδα Ἐλεύθερο Βῆμα τῆς 2ας Σεπτεμβρίου 1929 στό ὁποῖο ἀναφέρονται τὰ της πρώτης ἐπισκέψεως τῆς Ἀγίας Ζώνης στήν νεοσύστατη τότε ἐνορία τῆς Ἀγίας Ζώνης Κυψέλης. Ἀκολούθησε δεύτερη ἐπίσκεψη τό ἔτος 1978. (Σελ. 16.)

ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟΝ ΛΑΪΚΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΘΑ ΚΡΑΤΗΘΗ ΕΠΙ ΙΣΘΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Ζώνης, ὅπου ὡς γνωστὸν φυλάσσεται τὸ ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους μεταφερθὲν κειμήλιον τῆς ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου, ἐψάλη χθὲς τὴν πρωΐαν δοξολογία, ἐν μέσῳ ἀσφυκτικῆς συγκεντρώσεως κόσμου. Καθ' ὅλην δὲ τὴν ἡμέραν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς πόλεως συνέρρεε ἐπίσης ἀφθο-

Περὶ τὴν 5.30 μ. μ. ἐνῷ οὐδόλας ὁ κόσμος εἶχεν ἀραιώσῃ ἐψάλη ἐσπερινός, ἀκολουθῶς δὲ ἐγένετο λιτανεΐα. Κατὰ τὰ διάστημα ταύτης ἐγένετο ἐπίσης περιφορά τοῦ προσκυνήματος μετὰ μεγαλοπρεπῆ πομπῇ, τῆς ὁποίας προηγούντο οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ φύλακες τοῦ κειμήλιου, οἱ ἐλθόντες ἐπταῦθα εἰδι-

Ἡ ἁγία Ζώνη τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Σταυρὸς μετὰ τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος ἐντὸς τῶν βαρυτίμων θηκῶν τῶν, κρατούμενα ὑπὸ τῶν συνοδευόντων αὐτὰ μοναχῶν τῆς μονῆς Βατοπεδίου.

νον πλῆθος διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὴν ἁγίαν Ζώνην. Τὸ προσκύνημα ἐλαβεν οὕτω χαρακτῆρα πανηγύρεως, ἐχρειάσθη δὲ νὰ ἀναλάβῃ ἡ ἀστυνομία τὴν τήρησιν τῆς τάξεως. Ἄνδρες, γυναῖκες, πάσης τάξεως καὶ καταστάσεως εἶχαν πλημμυρίσῃ τὸν ναόν, τὸ προαυλίον τοῦ ἁλῶ καὶ τοὺς περὶ δρόμους, δὲν ἔλειψε δὲ καὶ ἡ ποσκόμοις ἀσθενῶν διὰ τὴν προσκύνῃ τῆς ἁγίας Ζώνης. Πολλοὶ ἐκ τούτων ἐξέφραζαν ἀπόλυτον τὴν πεποίθησιν ἐπὶ τὴν θαυματουργὸν ἰδιότητά της.

κὼς ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ναοῦ, ἠκολούθει δὲ πυκνότερον πλῆθος κόσμου. Ἡ περιφορά γενομένη εἰς τὰ περίε τοῦ ναοῦ διήρκεσεν ἀρκετὴν ὥραν. Μετὰ ταῦτα ἡ ἁγία Ζώνη κατετέθη καὶ πάλιν εἰς τὸν ναόν, ὅπου ἡ κίνησις τῶν προσκυνητῶν ἐξηκολούθησε ζωηρά μέχρις ἀργὰ τὴν νύκτα.

Ἡ ἁγία Ζώνη θὰ κρατηθῇ ἐπταῦθα μέχρι τῆς 15ης Σεπτεμβρίου, ἀκολουθῶς δὲ θὰ μεταφερθῇ καὶ πάλιν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.